

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

SPRÁVA O EKONOMIKE SR

DECEMBER 2018

Vydavateľ:

© Národná banka Slovenska

Adresa:

Národná banka Slovenska

Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Kontakt:

info@nbs.sk

<http://www.nbs.sk>

Prerokované Bankovou radou NBS

18. decembra 2018.

Všetky práva vyhradené.

Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

ISSN 1339-9608 (elektronická verzia)

OBSAH

1	ZHRNUTIE	5	Graf 9 Príspevky k medziročnému rastu HDP	9
2	HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT	6	Graf 10 Príspevky k medziročnému rastu exportu tovarov	9
3	TRH PRÁCE	11	Graf 11 Príspevkov k medziročnému rastu stavu zásob	10
3.1	Mzdy a produktivita práce	11	Graf 12 Podiely jednotlivých odvetví na medziročnom raste stavu zásob v 3. Q 2018	10
3.2	Zamestnanosť, nezamestnanosť	13	Graf 13 Prehľad mzdového vývoja v hlavných segmentoch ekonomiky	11
4	CENOVÝ VÝVOJ	15	Graf 14 Zložky priemernej mzdy	11
ZOZNAM TABULIEK			Graf 15 Vývoj nepravidelných odmien vyplatených v ekonomike SR	11
Tab. 1	Vývoj HDP podľa použitia	8	Graf 16 Vplyv príplatkov na rast priemernej mzdy	12
Tab. 2	Vývoj miezd a produktivity práce	12	Graf 17 Vývoj miezd a produktivity práce	12
Tab. 3	Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	15	Graf 18 Vývoj nákladov práce v ekonomike	13
ZOZNAM GRAFOV			Graf 19 Príspevky odvetví k medzištvrtročnému rastu zamestnanosti	13
Graf 1	Príspevky k medzištvrtročnému rastu HDP	6	Graf 20 Pociťovaný nedostatok pracovnej sily	13
Graf 2	Príspevky k medziročnému rastu HDP	6	Graf 21 Vývoj zamestnanosti a odpracovaných hodín	14
Graf 3	Príspevky k revízii rastu HDP	6	Graf 22 Príspevky hlavných veličín trhu práce k medzištvrtročnej zmene zamestnanosti	14
Graf 4	Komponenty prispievajúce k revízii objemu HDP v štruktúre, po štvrtrokoch	7	Graf 23 Príspevky jednotlivých zložiek k celkovej medziročnej inflácii	15
Graf 5	Príspevky k medziročnému rastu HDP podľa odvetví	7	Graf 24 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	15
Graf 6	Vývoj investícií vo výrobe dopravných prostriedkov	8		
Graf 7	Príspevky aktív k medzištvrtročnej zmene fixných investícií	8		
Graf 8	Príspevky k medziročnému rastu spotreby domácností	9		

POUŽITÉ SKRATKY

b. c.	bežné ceny
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
EA	Euro Area – eurozóna
ECB	Európska centrálna banka
EIA	Energy Information Administration
EK	Európska komisia
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednoduchové obchody v eurách
ESA 95	European System of Accounts 1995 – európsky systém národných a regionálnych účtov
EÚ	Európska únia
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate – medzibanková referenčná sadzba v rámci EMU
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	hrubý národný dôchodok
HNDD	hrubý národný disponibilný dôchodok
i. n.	inde neuvedené
IPP	index priemyselnej produkcie
MF SR	Ministerstvo financií SR
MMF	Medzinárodný menový fond
NARKS	Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska
NBS	Národná banka Slovenska
NCB	National Central Bank – národná centrálna banka
NISD	neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PMI	Purchasing Managers' Indexes – index nákupných manažérov
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PZI	priame zahraničné investície
q-q	Quarter-on-Quarter – zmena oproti predchádzajúcemu štvrtroku
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
s. c.	stále ceny
s. o.	sezónne očistené
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
UoZ	uchádzači o zamestnanie
ÚPSVR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
Y-Y	Year-on-Year – zmena oproti minulému roku
ZFS	začiatočná fixácia sadzby

Použité symboly v tabuľkách:

- . – Údaj ešte nie je k dispozícii.
- – Údaj sa nevyskytoval / neexistujúci údaj.
- (p) – Predbežný údaj.

1 ZHRNUTIE

Slovenská ekonomika v 3. štvrťroku 2018 zrýchlila rast na 4,6 % medziročne (4,5 % v 2. štvrťroku). V medzištvrťročnom porovnaní rast dosiahol 1,1 %. Hlavný zdroj rastu pochádzal zo spotrebiteľského dopytu.

Zamestnanosť sa v 3. štvrťroku 2018 spomalila na 1,9 % medziročne (v 2. štvrťroku 2,1 %) a 0,4 % medzištvrťročne (v 2. štvrťroku 0,5 %). Za spomalením rastu zamestnanosti stála väčšina odvetví okrem sektora služieb. Rast priemernej

mzdy v 3. štvrťroku dosiahol 6,1 % (v 2. štvrťroku 6,4 %). Mzdy rástli pomalšie v odvetviach verejného sektora a vzdelávania, v súkromnom sektore zaznamenali mierne zrýchlenie.

Inflácia sa v 3. štvrťroku 2018 mierne spomalila. Medziročný rast cien dosiahol úroveň 2,7 % (2,9 % v 2. štvrťroku). K spomaleniu dynamiky cien prispeli najmä ceny spracovaných a nespracovaných potravín.

2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

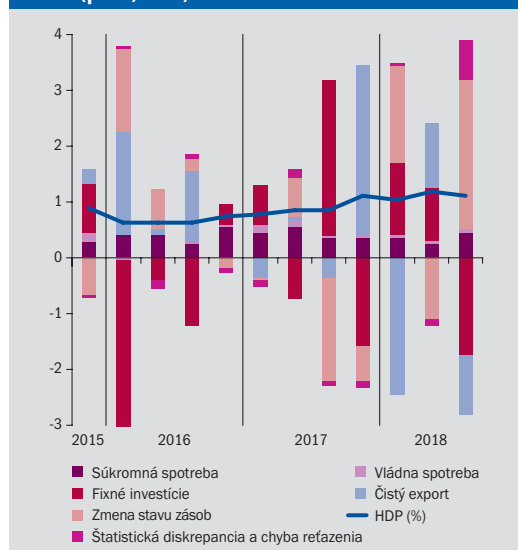
Slovenská ekonomika zrýchlila medziročné tempo rastu zo 4,5 % v 2. štvrtroku na 4,6 % v 3. štvrtroku 2018. Dosiahla tak najrýchlejší reálny rast od konca roka 2015. Po očistení od sezónnych vplyvov rástla o 1,1 % medzištvrtročne. Hrubý domá-

ci produkt v bežných cenách dosiahol v 3. štvrtroku medziročný rast 7,0 %, čo bolo na rovnakej úrovni ako predchádzajúci štvrtrok a zároveň je to najvyšší nominálny rast zaznamenaný od 3. štvrtroka 2008.

Štatistický úrad Slovenskej republiky na základe postupne spresňovaných administratívnych zdrojov a štatistických výkazov údaje o HDP revidoval.

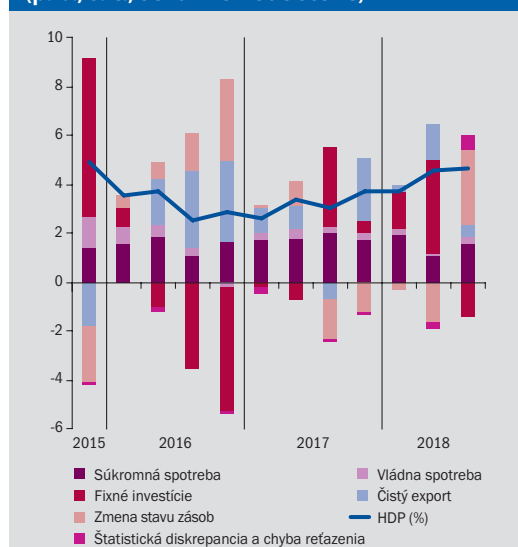
Revíziou sa zvýšil rast HDP v roku 2015 (z 3,9 % na 4,2 %), a to v dôsledku zaevidovania vyšších fixných investícií. Dynamika HDP sa v roku 2016 zmiernila (z 3,3 % na 3,1 %) najmä prehodnotením exportu tovarov smerom nadol. Aj v roku 2017 sa dynamika HDP znížila (z 3,4 % na 3,2 %). Zlepšil sa príspevok verejnej spotreby a čistého exportu (takmer výlučne) služieb, to však nepostačovalo na kompenzáciu negatívne pôsobiacej zmeny stavu zásob a najmä odstránenia (dovtedy kladnej) štatistickej diskrepancie. Zrevidované boli aj prvé dva štvrtroky 2018, keď sa znížil objem investícií a zlepšil sa príspevok čistého exportu, spotreby verejnej správy a mierne narástla súkromná spotreba. Revízia histórie i zverejnené údaje o HDP za 3. štvrtrok spôsobili po-

Graf 1 Príspevky k medzištvrtročnému rastu HDP (p. b., s. c.)

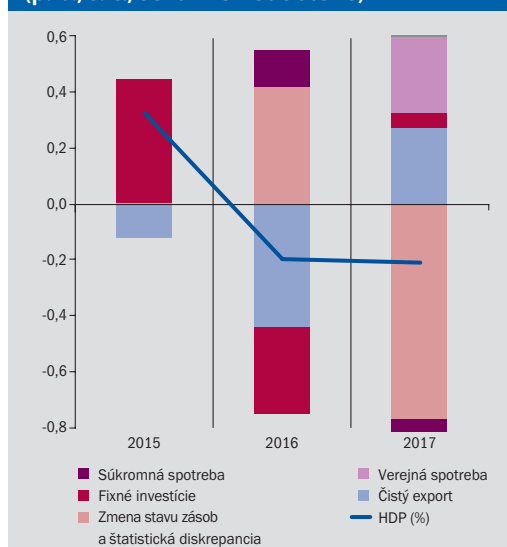
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 2 Príspevky k medziročnému rastu HDP (p. b., s. c., sezónne neočistené)

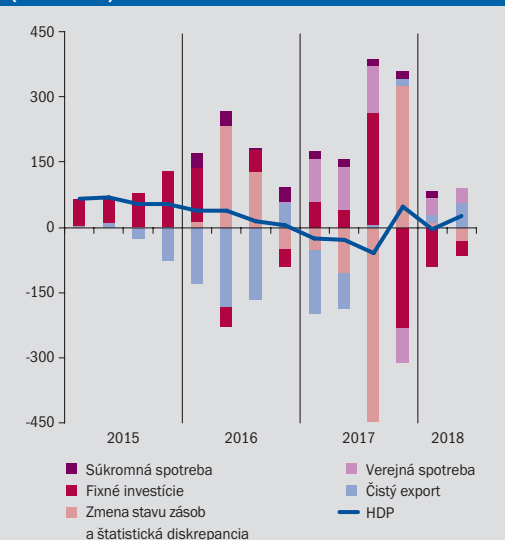
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 3 Príspevky k revízii rastu HDP (p. b., s. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 4 Komponenty prispievajúce k revízii objemu HDP v štruktúre, po štvrťrokoch (mil. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

sun k rýchlejšim dynamikám jeho medziročného rastu v prvých troch štvrťrokoch 2018 aj očakávaného rastu za celý rok 2018.

Ekonomika napreduje, hoci sa na jej medziročnom raste najvýznamnejšie podieľala zmena stavu zásob. K rastu prispeli aj ostatné komponenty – s výnimkou investícií, najviac však súkromná spotreba. Investície po výraznom náraste v predchádzajúcom štvrťroku zaznamenali pokles. Medziročný pokles fixných investícií dosiahol 5,7 % v stálych cenách (rast o 18,5 % v 2. štvrťroku). Celkové investície boli ovplyvnené poklesom investícií vo výrobe áut, pričom v predchádzajúcom štvrťroku zaznamenali výrazný rast. Na medziročnú dynamiku mal dopad aj bazický efekt relatívne vysokého objemu investícií v rovnakom období minulého roka. Takýto pokles ovplyvnil štruktúru investícií, keď firmy výrazne prispeli k medziročnému poklesu celkových investícií. Na druhej strane, v rámci investícií naďalej na medziročnej báze rástli vládne investície.

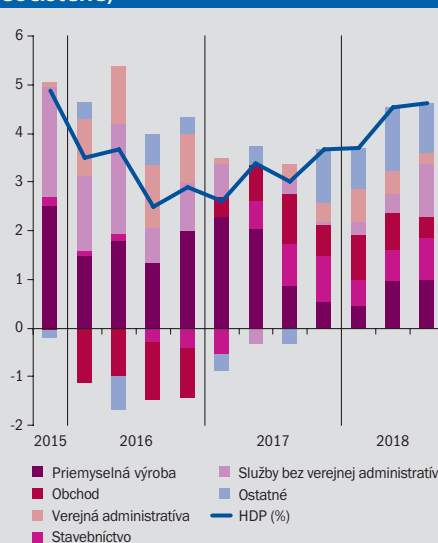
Po dočasnóm efekte slabšej spotreby domácností v 2. štvrťroku sa medziročná dynamika opäť zrýchlila a dosiahla 3,1 %. V rámci štruktúry si naďalej vysokú dynamiku udržiavajú tovary

dlhodobej spotreby, prejavuje sa tu stále vysoká spotrebiteľská dôvera. Zrýchlenie medziročnej dynamiky však ovplyvnila dynamickjšia rast v spotrebe tovarov krátkodobej a strednodobej spotreby. Na silný rast súkromnej spotreby sú vytvorené zdroje na trhu práce.

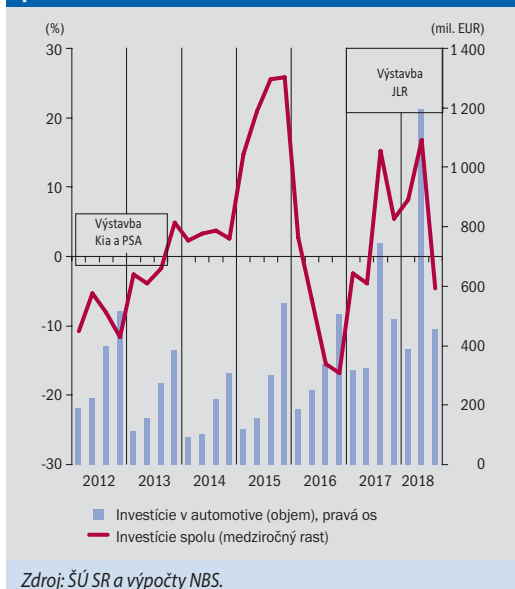
Tempo rastu exportu sa znížilo na 5,6 % (7,6 % v 2. štvrťroku). V exporte sa prejavuje efekt predchádzajúcich investícií do nových modelov áut. Pokračuje intenzívna exportná aktivita automobiliek, avšak dodávatelia do automobilového priemyslu majú za sebou najslabší štvrťrok, čo môže súvisieť s oslabením výroby v okolitých krajinách. Z hľadiska teritoriálnej štruktúry sa export spomaľoval do všetkých významnejších krajín. Najväčší príspevok k spomaleniu celkového exportu mal vývoz do krajín EÚ mimo eurozóny. Import tovarov a služieb vzrástol o 5,4 % (v predchádzajúcom štvrťroku o 6,6 %). Takýto vývoj pomohol naďalej udržať pozitívny príspevok čistého exportu k medziročnej dynamike HDP.

Z produkčnej strany si z odvetví polepšili predovšetkým súkromné služby, čo odzrkadľuje rast súkromnej spotreby aj rastúcej pridanej hodnoty vo finančných službách. V stavebníctve, prav-

Graf 5 Príspevky k medziročnému rastu HDP podľa odvetví (p. b., s. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

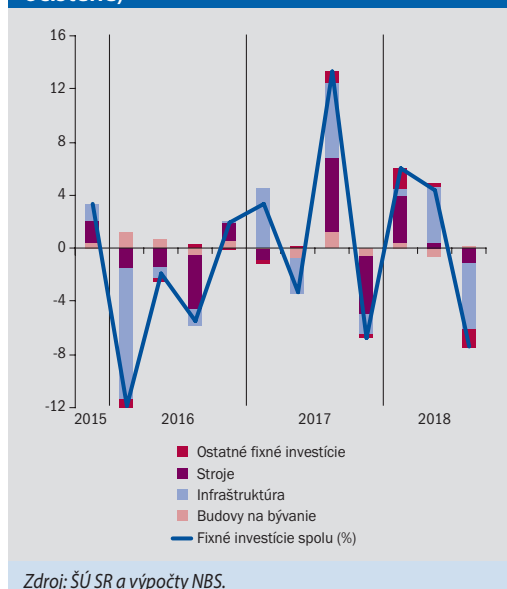
Graf 6 Vývoj investícií vo výrobe dopravných prostriedkov (b. c., sezónne neočistené)

depodobne vďaka infraštruktúrnym investíciám, rastie príspevok pridanej hodnoty na HDP. Rovnako od začiatku roka rastie aj pridaná hodnota v priemyselnej výrobe, ktorú produkuje predovšetkým automobilový priemysel. Podporu HDP z produkčnej strany spôsobuje aj dobrý výber daní.

Medzištvrťročný rast ekonomiky po sezónnom očistení dosiahol 1,1 %. Na ekonomickom výkone 3. štvrťroka sa významne podieľal rast súkromnej spotreby i pozitívna zmena stavu zá-

sob, čo viac ako kompenzovalo pokles investícií a čistého exportu. Export tovarov a služieb vzrástol o 0,6 % medzištvrťročne, na druhej strane import rástol vysokým tempom 1,8 %.

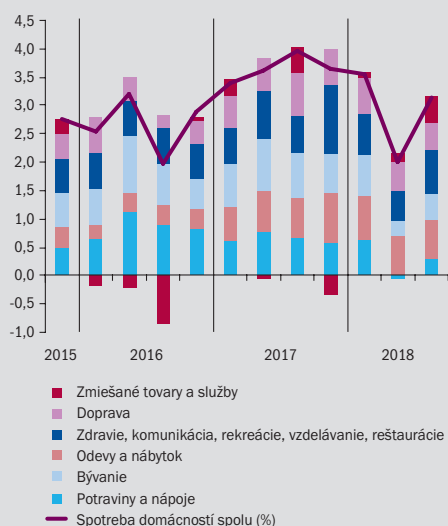
Fixné investície po úspešnom 2. štvrťroku (rast o 4,3 %) poklesli o 7,4 %. Je to viac ako predpoklad v prognóze, kde sa očakával pokles o 3,3 %. V 3. štvrťroku zaznamenali pokles investícií všetkých druhov aktív. Mierne pozitívny príspevok zaznamenali investície do budov na bývanie.

Graf 7 Príspevky aktív k medzištvrťročnej zmene fixných investícií (p. b., s. c., sezónne očistené)

Tabuľka 1 Vývoj HDP podľa použitia (zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v %, s. c.)

	2017					2018		
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Hrubý domáci produkt	0,8	0,9	0,9	1,1	3,2	1,0	1,2	1,1
Konečná spotreba domácností a neziskových inštitúcií	0,8	1,1	0,7	0,7	3,5	0,7	0,5	0,9
Konečná spotreba verejnej správy	0,8	0,6	0,2	0,3	1,7	0,3	0,3	0,4
Tvorba hrubého fixného kapitálu	3,3	-3,4	13,3	-6,8	3,4	6,0	4,3	-7,4
Vývoz výrobkov a služieb	3,2	-3,2	2,5	3,6	5,9	-1,5	2,8	0,6
Dovoz výrobkov a služieb	3,9	-3,5	3,1	0,6	5,3	0,9	1,8	1,8

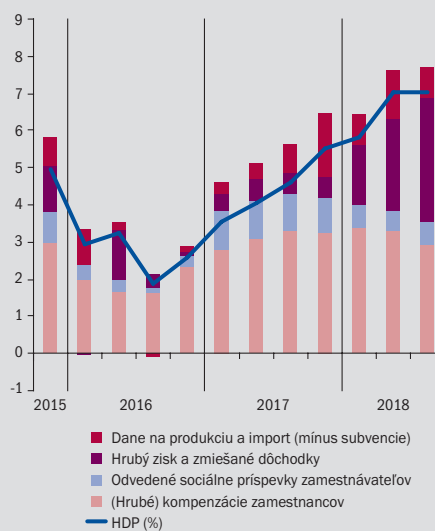
Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 8 Príspevky k medziročnému rastu spotreby domácností (p. b., s. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 9 Príspevky k medziročnému rastu HDP (p. b., b. c., sezónne neočistené)

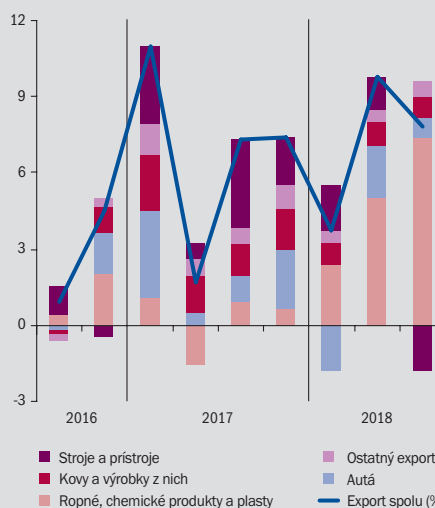
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Rastúca zamestnanosť a mzdy podporujú súkromnú spotrebu. Okrem autonómnych výdavkov spojených s potravinami a bývaním sa zrýchlil rast výdavkov domácností na luxusnejšie statky a najmä služby (zdravie, komunikácia, rekreácia, vzdelávanie a reštaurácie). Súkromná spotreba pridala na tempe a po slabom 2. štvrťroku (rast 0,5 %) dosiahla rast na úrovni 0,9 %.

Z dôchodkovej metódy merania HDP v bežných cenách vyplýva, že rýchly rast ekonomiky v 3. štvrťroku bol tvorený najmä rastom podnikateľských príjmov (hrubé zisky a zmiešané dôchodky). Príjmy z práce sú naďalej silné, avšak ich príspevok sa mierne znížil. Je to pravdepodobne spôsobené aj pravidelnou revíziou údajov za predchádzajúci rok, pričom tohtoročné údaje sa zmenili len mierne.

Významný vplyv na rast HDP v 3. štvrťroku mala zmena stavu zásob. Pri pohľade na detailnejšie údaje vidno, že najväčší podiel na uvedenom náraste celkového stavu zásob mal rast zásob materiálu a výrobkov. Z pohľadu odvetví mali najväčší podiel – a vysvetľujú takmer 50 % nárastu zásob – odvetvia veľkoobchodu, výroby áut, maloobchodu, spracovania kovov a výroby

Graf 10 Príspevky k medziročnému rastu exportu tovarov (p. b., b. c., sezónne neočistené)

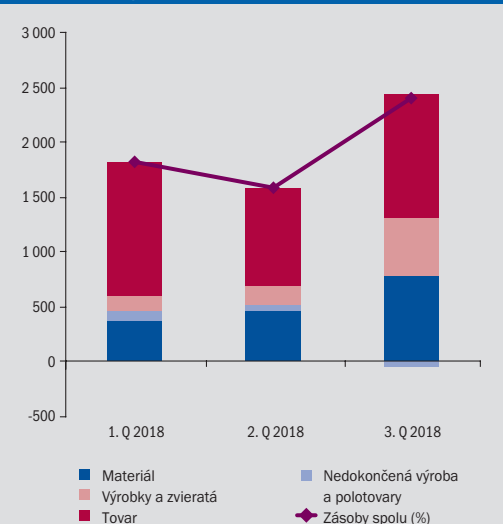

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

strojov a zariadení. Do veľkej miery to vysvetľuje spomalenie exportu dodávateľov v rámci globálnych hodnotových reťazcov v automobilovom priemysle.

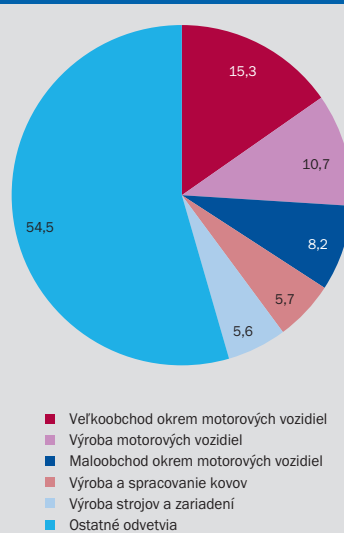

Graf 11 Príspevok k medziročnému rastu stavu zásob (v mil. EUR, b. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 12 Podiely jednotlivých odvetví na medziročnom raste stavu zásob v 3. Q 2018 (%)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

3 TRH PRÁCE

3.1 MZDY A PRODUKTIVITA PRÁCE

V 3. štvrtroku 2018 sa medziročný rast priemernej mzdy spomalil na 6,1 % (v 2. štvrtroku 2018 6,4 %). Spomalenie bolo spôsobené slabším rastom v odvetviach verejného sektora a vzdelávania. Aj napriek rýchlejšiemu rastu miezd v zdravotníctve sa rast miezd vo verejnom sektore spomalil zo 7,7 % na 5,8 %. Tento vývoj bol ovplyvnený výrazným spomalením nepravidelných odmien. Na druhej strane sa mierne zrýchlila mzda v súkromnom sektore (zo 6 % v 2. štvrtroku na 6,2 % v 3. štvrtroku) najmä kvôli rastu miezd v priemysle, čo však spôsobil výrazný nárast nepravidelných odmien v energetike. Nastala však aj akcelerácia miezd v doprave, ubytovaní a stravovaní. Z celkového hľadiska bol vývoj miezd v súkromnom sektore brzdený aj výraznejším spomalením rastu nepravidelných odmien (s výnimkou už vyššie spomenutej energetiky). Aj napriek spomaleniu dosahuje rast miezd od začiatku roka nadpriemerné tempá v rámci pokrízového obdobia. Po zohľadnení inflácie dosiahli reálne mzdy medziročný rast 3,3 %. Mzdy rástli výraznejšie v organizáciách s viac ako 20 zamest-

Graf 14 Zložky priemernej mzdy (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

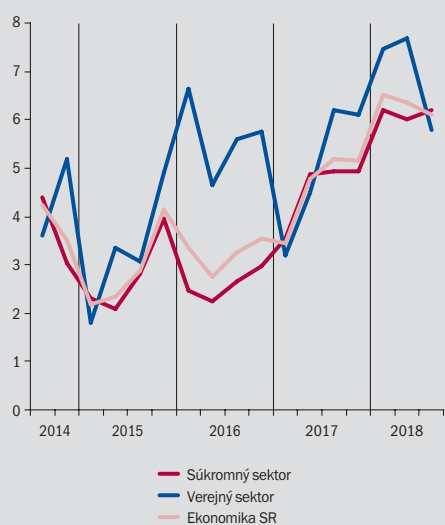

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Údaje za podniky s počtom zamestnancov 20 a viac (verejný a finančný sektor bez ohľadu na počet zamestnancov).

nancami (7,6 %), kým menšie podniky dosahujú miernejšie tempo rastu (3,8 %).

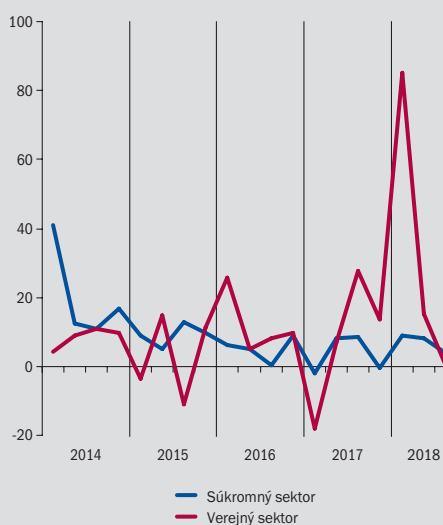
Graf 13 Prehľad mzdového vývoja v hlavných segmentoch ekonomiky (medziročný rast v %)

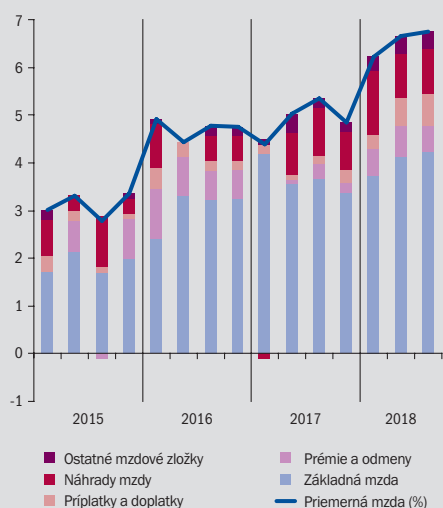
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Verejný sektor vypočítaný na základe vývoja v kategóriách O, P, Q klasifikácie NACE.

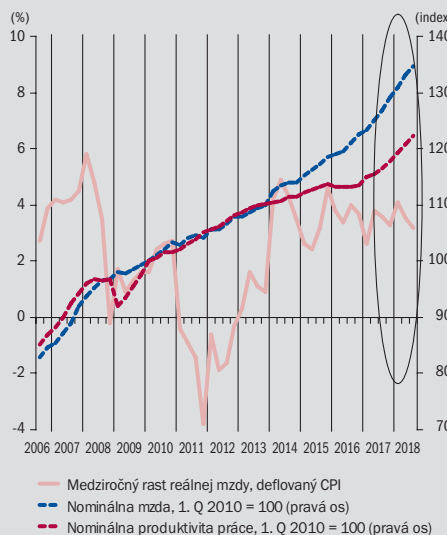
Graf 15 Vývoj nepravidelných odmien vyplatených v ekonomike SR (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 16 Vplyv príplatkov na rast priemernej mzdy (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ISCP a Trexima.

Graf 17 Vývoj miezd a produktivity práce

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Mzdy zo štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Nominálna produktivita práce vypočítaná na základe zamestnanosti podľa štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Bázické indexy na základe sezónne očistených dát.

Kompensácie na zamestnanca rástli tempom 5,3 % medziročne a v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom sa tiež spomalili. Na jednej strane je ich rast ovplyvnený vyšším peňažným plnením z nákladov (platby dohodárom, členom predstavenstiev a dozorných rád atď.) a odstupným. Na druhej strane ich tlmia odmeny vyplatené zo zisku.

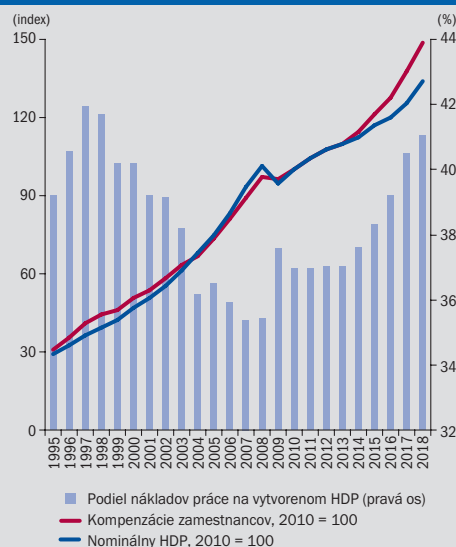
Vplyvom rýchleho rastu ekonomiky nominálna produktivita práce v 3. štvrťroku zrýchlila svoje tempo rastu. Ide o najrýchlejší rast produktivity za posledných 7 rokov, ktorý však nedokázal kompenzovať výrazný rast miezd. Vzhľadom na mierne spomalenie rastu priemernej mzdy sa predstih miezd pred rastom produktivity práce v 3. štvrťroku zmiernil.

Tabuľka 2 Vývoj miezd a produktivity práce (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %)

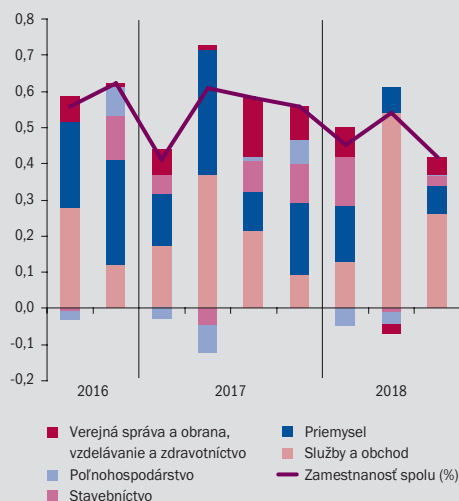
	2017					2018		
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Priemerná mzda (headline)	3,5	4,8	5,2	5,2	4,6	6,5	6,4	6,1
Inflácia CPI	0,9	1,0	1,5	1,8	1,3	2,3	2,8	2,7
Reálna priemerná mzda (headline)	2,6	3,8	3,6	3,3	3,3	4,1	3,5	3,3
Priemerná mzda (ESA 2010)	3,1	4,3	5,2	4,3	4,2	6,2	6,2	5,5
Kompensácie na zamestnanca (ESA 2010)	4,5	5,3	6,1	4,9	5,2	5,4	5,6	5,3
Produktivita práce ESA 2010, nominálna	1,4	1,9	2,2	3,2	2,2	3,5	4,8	5,0
Produktivita práce ESA 2010, reálna	0,5	1,2	0,7	1,4	1,0	1,4	2,3	2,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Priemerná mzda (headline) na základe štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Reálna priemerná mzda vypočítaná na základe inflácie CPI. Produktivita práce ESA 2010 vypočítaná ako podiel nominálneho HDP a zamestnanosti v metodike ESA 2010.

Graf 18 Vývoj nákladov práce v ekonomike

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

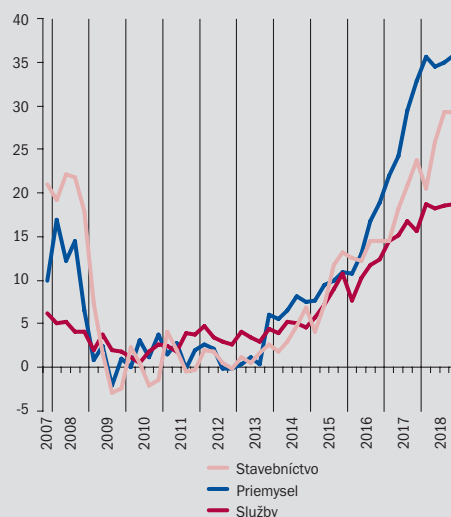
Graf 19 Príspevky odvetví k medzištvrťročnému rastu zamestnanosti (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR.

3.2 ZAMESTNANOSŤ, NEZAMESTNANOSŤ

Rast zamestnanosti v 3. štvrťroku 2018 charakterizovalo spomalenie medziročnej dynamiky na 1,9 % (v 2. štvrťroku 2,1 %). Aj pri medzištvrťročnom pohľade sa zamestnanosť po sezónnom očistení mierne spomalila a dosiahla 0,4 % (0,5 % v 2. štvrťroku 2018). Zamestnanosť sa spomalila vo väčšine odvetví okrem sektora služieb, ktoré potiahli odborné, vedecké a technické činnosti – na medzištvrťročnej báze vzrástli o 2,5 %. Po medzištvrťročných poklesoch zaznamenaných v predchádzajúcom štvrťroku zamestnanosť v stavebníctve, verejnej správe a obrane opäť vzrástla. Mierne vzrástol aj počet samozamestnávateľov.

Trend vývoja zamestnanosti odráža súčasnú situáciu na trhu práce. Nastával ďalší rast počtu voľných pracovných miest, pretrvávajúci problém so zamestnaním vhodnej pracovnej sily však spôsobuje, že sa rast zamestnanosti postupne spomaľuje. Očakávania zamestnávateľov v oblasti ďalšieho vývoja zamestnanosti sú zároveň menej optimistické, čo môže čiastočne odrážať aj aktuálnu vyššiu neistotu z ďalšieho globálneho vývoja.

Graf 20 Pociťovaný nedostatok pracovnej sily (% respondentov)

Zdroj: EK a výpočty NBS.

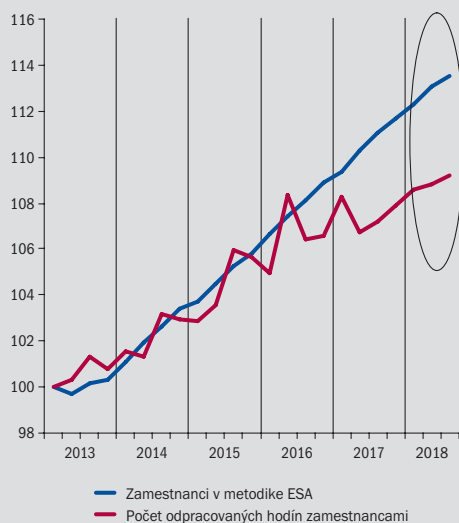
Poznámka: Údaje za stavebníctvo za 4. Q 2018 sú priemerom za október a november 2018.

Počet odpracovaných hodín v ekonomike už dlhodobo trendovo rastie podstatne miernejšie ako počet zamestnaných osôb. V 3. štvrťroku vzrástol počet odpracovaných hodín zamest-

nancami o 0,3 % medzištvrtročne a počet zamestnancov o 0,5 %. K vývoju prispel hlavne medzištvrtročný pokles počtu odpracovaných hodín v priemyselnej výrobe. V tomto odvetví je dlhodobo nedostatok vhodných pracovných síl, takže zamestnávatelia pristupujú k zamestnávaniu ľudí aj na skrátene úväzky, vrátane dohadovania nižšieho počtu hodín na čiastočných úväzkoch. Nárast počtu skrátene úväzkov dlhodobo vysvetľuje pokles dĺžky pracovného týždňa, ktorý bol v 3. štvrtroku výraznejší v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami.

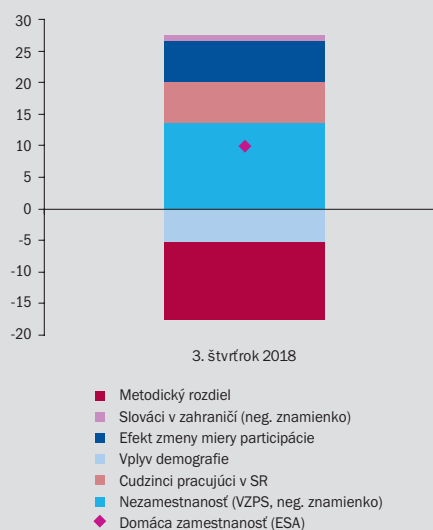
Pokles počtu nezamestnaných osôb (metodika VZPS) v 3. štvrtroku 2018 opäť zosilnel,

Graf 21 Vývoj zamestnanosti a odpracovaných hodín (1. Q 2013 = 100)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 22 Príspevky hlavných veličín trhu práce k medzištvrtročnej zmene zamestnanosti (tis. osôb)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Časový rad cudzincov pracujúcich v SR zatiaľ nie je sezónne očistený kvôli jeho krátkej histórii. Sezónnosť v ňom však nie je výrazná. Metodický rozdiel zahŕňa vplyv zostatkových metodických rozdielov medzi zamestnanosťou v metodikách VZPS a ESA.

po sezónnom očistení dosiahol 13,6 tis. osôb medzištvrtročne. Miera nezamestnanosti klesla o 0,5 percentuálneho bodu na 6,3 % a dosiahla nové historické minimum. Charakteristickými javmi ovplyvňujúcimi vývoj trhu práce sú naďalej prílev pracujúcich cudzincov, klesajúci počet Slovákov pracujúcich v zahraničí a rastúca miera participácie. Výsledky v značnej miere podporuje aj priaznivá mzdová situácia na trhu práce v SR.

4 CENOVÝ VÝVOJ

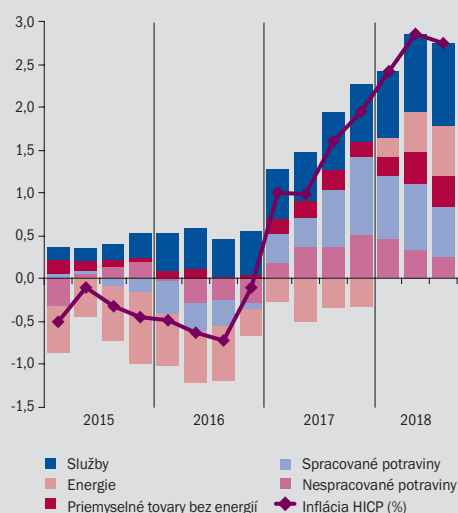
Inflácia sa v 3. štvrtroku 2018 mierne spomala. Medziročný rast cien dosiahol úroveň 2,7 % (2,9 % v 2. štvrtroku). K spomaleniu dynamiky cien prispeli najmä ceny spracovaných a nespracovaných potravín.

V spomalení medziročného rastu cien spracovaných potravín sa premietlo doznievanie základného efektu vysokého rastu cien potravín v druhej polovici roka 2017. Uvedený efekt bude kulmi-

novat' v poslednom štvrtroku 2018 a bude prispievať k dodatočnému spomaleniu inflácie.

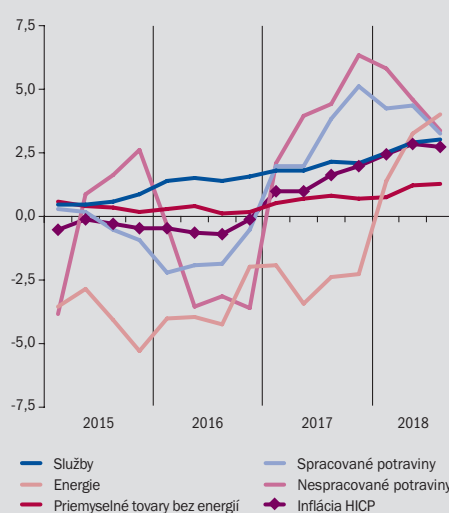
Na druhej strane sa zrýchlil medziročný rast cien energií a mierne aj dopytová inflácia. Ceny energií ovplyvnil dynamický rast cien ropy. Ceny ropy sa preniesli do rýchleho rastu cien pohonných látok. Vývoj cien energií bol tak najvýznamnejším faktorom, ktorý pôsobil proti ešte výraznejšiemu spomaleniu inflácie v 3. štvrtroku 2018. Rástli aj

Graf 23 Príspevky jednotlivých zložiek k celkovej medziročnej inflácii (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 24 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Tabuľka 3 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %)

	2017					2018		
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Inflácia HICP	1,0	1,0	1,6	2,0	1,4	2,4	2,9	2,7
Nespracované potraviny	2,1	4,0	4,4	6,3	4,2	5,8	4,6	3,4
Spracované potraviny	2,0	2,0	3,8	5,1	3,2	4,2	4,4	3,2
Priemyselné tovary bez energií	0,5	0,7	0,8	0,7	0,7	0,8	1,2	1,3
Energie	-1,9	-3,4	-2,4	-2,2	-2,5	1,4	3,3	4,0
Služby	1,8	1,8	2,1	2,1	2,0	2,5	2,9	3,0

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

ceny iných energetických komodít. To sa však premietne s časovým oneskorením do výraznejšieho rastu regulovaných cien energií až začiatkom roka 2019.

V miernom zrýchlení dopytovej inflácie sa premietol rast cien priemyselných tovarov bez energií a cien služieb. V rámci cien priemysel-

ných tovarov bez energií sa zrýchlilo medziročné tempo rastu cien tovarov dlhodobej spotreby (nábytok a bytové vybavenie). Ceny služieb pokračovali v miernom zrýchľovaní dynamiky ako dôsledok dopytových aj nákladových impulzov z trhu práce. Tlaky na trhu práce by mali v strednodobom horizonte naďalej pôsobiť na rast cien služieb.